

Szerkesztőség:
Kazinczy-utca 1. sz., földszint.

Bérmertelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Működőhivatal:
Petőfi-utca 1. sz. (Ungerleider Albert könyvnyomdájában.)

Hirdetések díjszabás szerint. Egyes szám 5^{kr.}, ünnep- és vasárnaputáni szám 3^{kr.}

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és csütörtökön után is.

Előfizetési árak:
Helyben bázhoz hordva.

Egész évre	12 ft
Fél évre	6 ft
Negyedévre	3 ft
Egy órára	1 ft

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 ft — kr.
Fél évre	7 ft — kr.
Negyedévre	3 ft 50 kr.
Egy órára	1 ft 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendőek. Számlát nem adunk.

A kivándorlás.

Arad, márczius 26.

Nem új keletű a baj, melylyel ma a magyar közvélemény élénkebben foglalkozik. A kivándorlás komoly kérdésével már régebben is kellett kormányoknak a társadalomnak foglalkozni. S midőn eszomoru tünnet jelentőségét mérlegeljük, nem szabad pesszimizmusba esnünk.

Az embert vágyak és remények vezérik. Alap természet az embernek, hogy a vagyoni boldogulás minél könnyebb létfeltételeit keresi. Ez a vonás húzódik végig az emberi nem történetén. Annak az osztályoszerű mozgásnak eredménye az államok alakulása. Vagyis bele kell nyugodni azon ténybe, hogy kivándorlás volt, van és lesz. Vándorolnak fölünk is ki, hozsánk is vándorolnak elen. Nem mondjuk ezzel azt, hogy a vándorlás tényébe belenyugodjunk a nélkül, hogy ennek okait kutatónk. Csúpan kiindulási pontul szolgáljon állításunk, mely az emberi nem fejlődésére oly döntő jelentőségű volt.

Más államok egész rajokat bocsátanak ki s szinte elősegítik a kivándorlást, mely által az anyáállamhoz tartozó gyarmatokat alapítanak vagy ott a meglévő virágzását elősegítik. Hisz csak a napokban járta be a lapokat, hogy a francia kormány száz menyaszonnyt keres — gyarmati részére. A nálunk mosolyt keltő körülménynek, ott gyakorlati értelme van.

S azon államokban szinte kívánatos, hogy quasi népfőlösegtől megszabaduljon. Belgiumban 187, Hollandiában 125 Nagy-Britanniában 112, Németországban 84, Franciaországban 71 lélek jut átlagban egy □ kilométerre, holott Magyarországban 49 lélek. A különbség szembeszökő. Nálunk a népesség gyér. A kivándorlás oka tehát nem keresetho, mint a túlnépes nyugati államokban: a túlszaporodásban.

S nálunk a kivándorlás főként az északi megyékből történik. Ujabb időben a védrámos politika folytán a Romániából határos megyékből is. Ez a két rész az, honnan a kivándorlás feltűnőbb. Az északi megyékből Amerikába vándorolnak a lakók. És ezek száma folyton szaporod-

dik. Míg 1880-ik évben 4000, 1881-ben már majd 7000, 1882-ben 9000 s a rá következő évben 11000 em'ternél több vándorolt ki.

Amerika a szegényebb osztály előtt, sőt mondjuk ki bátran hiányos műveltségű intelligenciánk előtt is — a mythikus varázsképek kódébe vesz el. A kaliforniai aranybányák regévé vált valósága előttük még mindig tény. Amerika a valóságos Eldoradó, hol könnyen nagy vagyonra lehet szert tenni, miúdent ingyen adnak, csak legyen ember. Tényleg így van ez meg az óriási többség köztudatában. S mi lehet az ily absurd felfogásnak más az eredménye, mint a kivándorlás, melynek vágya az embert lelki alkafánál fogva a természet ébredésekor, tavaszkor fogja el különösen.

A mit nem ismerünk, az után vágyó-dunk s főleg a szegény ember a legkisebb sorsváltozástól is javát reméli. S rábizza magát a véletlenre, mert nincs a ki okassa s felvilágosítsa a való tényről. Sem jegyzője, sem papja nem magyarázza meg neki, hogy Amerika lakható részei ma elég népeseek. A viszony ott is gyökeresen megváltoztak s maga a legelső amerikai állam is a bevándorlást akadályozza s tiltja. S főként nincs senki, a ki megmagyarázná, és utbaigazítaná, hogy hazánk egy nagyrésze szűkölködik munkás kezében s a hol ilyenekre szükség van, ott jól lehet keresni s így vagyonhoz is jutni.

Mert azzal a ténnyel — ismételjük — meg kell barátkoznunk, hogy ezen népmozgalom teljesen alig szűnik meg, legfeljebb is bizonyos határok között mozog. És ez is attól függ, adunk-e nekik ott kenyeret. Ebből folyólag arra kell törekednünk, hogy vagy ott nyujtsunk neki módot a megélhetésre, vagy a mozgalom oly irányba terelteszük, mely az állam, a köz érdekeinek megfelel, vagyis, hogy e munkás kezek, itt maradjanak a hazában. Az állam a maga részéről kétségtelenül megteszi azt, a mit lehet. De ez nem elég, gyökeres orvoslást csak társadalmi akció nyujthat, tervszerű közgazdasági akció, mert a kivándorlás okai is gazdaságiak.

Az északi megyék természetes és földrajzi helyzete ismeretes. Hegyes

vidék, hol mezőgazdaságról vajmi csekély értelemben lehet szó, meg nem élhet ipar nélkül. A természet utálja erre a lakókat, hisz az iparüzéshez szükséges minden eszköz dusan meg van azon a földön, csak maga az ipar nincs. Ennek okát ne keressük az államban, kormányban, hisz a felvidéknek lehet mondani tulnyomó részben ugvis csak a kincstár az iparüző kenyéradója. Ismét csak társadalmunkra kell utalni, mert szűkölködik nagy ipari és kereskedelmi koncepcziókban s vállalkozási szellemben. S ne emlegessük folyton a nagy adókat, miket nagyon szépen meglehet szónoklatokban, vezércikkekben énekelni, de nem igaz. Ott, a hol az emberek egyáltalán boldogulhatnak — onnan az adó öket elűzni nem szokta, hisz az adó az országban egyaránt vettetik ki ott is, itt is.

Ipar kell annak a népnek, ha nem akarjuk összetett kezekkel látni, szomorúan nézni, mint hagyják el a hazát, melynek dus lakossága ugvis sincs. Mert a tengődő lakosság könnyen hisz a csábító ügynököknek, kik öket kivándorlásra ingerlik. Az a szegény felvidéki munkás nép, mely csak sátoros ünnepeket lát egy kevés húst s máskor sovány zab és kukorica kenyéren él — nagyon kevés bérrrel elégszik be. Ez az ok, a miért az amerikai szőnbánya tulajdonosok édes örömet áldoznak a „hungarian-okért, a mint ott a mi jó tótjainkat hívják, de a miért öket az ottani munkások halálosan gyűlölik s nincs nap, melyen egynehány hazánkfa áldozatul ne esnék e gyűlöletnek, meg a bányamunkának. S mivel ott épp oly szerényen él, mint itthon, küldhet haza pénzt is s mi kell egyéb? Hisz egész falu arról regél, hogy s „Janó mennyi pénzt küld haza, s a mitől mind több s több ember kap vágyat szintén odavándorolni. S megint nincs se tanító, se pap, se jegyző, a ki megmondaná, hogy a nehéz bányamunka mellől kevés év multán kidőlnek az emberek, s családjai — a hontalanok nyomorának legkétségbeesettebb sorsára jutnak.

Tehát erőteljes társadalmi, közgazdasági akció kell a baj elhárítására. Ne várjuk mindig az államot, a kor-

mányt, hogy előttünk járjon s mi csak ugvis immel-ámmal kullogjunk utána.

Nem kell örökösen arra támaszkodni, mint sánta embernek a mankójára vagy örökösen szidni a kormányt. Nem kell összetett kezekkel nézni a kivándorlást, hanem annak elejét kell venni erős vállalkozási szellemmel, melynek eredménye kenyeret ad a bajdosásnak indult népnek — de legrosszabb esetben is a kivándorlás áramlatát hazánkban kell felfogni, nem mesterséges, hanem természetes gátakat emelni, oly helyre vezetni, hol munkás kezekre szükség van: a magyar extensiv gazdálkodáshoz.

Hisz kéznél fekvő a gyakorlati haszon, melyre beuudunk — nemzetiségi okok is sarkalhatnak és pedig igen erősen — annak a negyven tötgyermekek az ügye, mely egy pár héttel ezelőtt Arad városában talált megoldásra. És maga valóságos s nagy horderővel bíró gyakorlati program, ha a kivándorlás tényére tekintünk.

A delegációk. Budapestről írják lapunknak:

Már egy hónappal ezelőtt közölte a „Pester Correspondenz“ a mérvadó tényező azon határozatot, hogy a delegációk a s idén május második felében hivassanak össze. Ezen határozat, melyet a hadügyi tárca vezetéseben beállított személyváltozás folytán újabb megfontolás tárgyává kellett tenni, újra megerősített a Tisza miniszterelnök és Fejérváry báró honvédelmi miniszter Bécsben tartózkodása alkalmából tartott közös miniszteri értekezleten. A delegációk vagy punkós előtt néhány nappal fognak összejönni, hogy a megalakulási munkálatok befejeztével rövid ünnepi szűnidőre elnapoltatván, az érdemleges munkálatokhoz csak az ünnepek után fogjanak, vagy pedig egyáltalán csak az ünnepek után fognak összegyűlni a delegátusok.

A delegációk elé terjesztendőkre vonatkozólag is a szombati közös miniszteri értekezlet csak már korábban elhatározottakat erősített meg újól; az új hadügyi miniszter B a u e r báró tábornagy, kiválóan praktikus, igen okos és tapintatos ember, a ki bőszen óvakodik hivataloskodás kezdetén subjektív igényekkel s s vágyakkal állani elő, melyek a közös

ügyek s a delegációs tárgyalások oly simává lett menetében csak keletlen zavart okozni lennének alkalmasak, az új miniszter prestige-ének emelése nélkül. B a u e r báró egész egyszerűen hivatalbeli elődjének állásponjtára helyezkedett s változatlanul elfogadta azon keretet, melybe Bylandt gróf a többi közös miniszter, valamint a magyar és az osztrák kormányok beleegyezése mellett illesztette az 1880. évi hadi szükségletet. A hadügyminiszternek ezenkívül magát is értenőleg meg azon mintegy 8 milliót tevő rendkívüli kiadásra néve is az indemntást kell kérnie, kétségteletl meg is fogja kapni a legkisebb nehézség nélkül, — melyet az orosz csapatok monarchián határain túrént összpontosításának ellenállhatlan kőrszere folytán kellett tenni a mult évi december hóban s mely Magyarország és Ausztria kormányainak felölös beleegyezése mellett tétett is és melyet most szentesíteni s budgetserülék felezni kell. Az általános helyzet bár meglehetősen barátságos arcot mutat, a monarchia ismert okok miatt még sem engedheti át magát a gondtalan bizalom boldogságának és az elővigyázat azt parancsolja, hogy éppen e béke fenntartása érdekében védképességünket és hadkészségünket az által kell tökéletesíteni, hogy a hadügyi kormányunk egy eventualis hitel bocsátásakk rendelkezésre, melyet csak végső esetben szabad felhasználnia, de a szükség pillanatában kellő időben s akadálytalanul felhasználhat.

Magyar miniszterek Bécsben. Tisza Kálmán miniszterelnök szombaton délelőtt Kálmány gr. külügyminiszterrel és Szőgyényi osztrák külügyminiszterrel, azután pedig Taaffe gr. osztrák miniszterelnökkel értekezett két órán át több ügyben, egyben közt a két parlament munkaprogramjára vonatkozólag. — Fejérváry br. honvédelmi miniszter ugyanazon nap délelőtt 10 órától délutáni 1 óráig a közös hadügyminiszteriumban konferált. — A delegációknak bemutatandó előterjesztések megállapítására czélzó legközelebbi miniszteri értekezletet ápril végén, nem pedig, a mint tollhiba folytán iratott, május végén lesznek, a midőn már a delegációk is üléseni fognak. — Tisza miniszterelnök és Fejérváry br. honvédelmi miniszter, valamint Tarkovics államtitkár és Algya lovaskapitány délután a futárvonattal visszatértek Budapestre.

A Magyarországra kontingentiát szesztermelésnek a mezőgazdasági és gyári szesztermelésre való felosztása ügyében — mint a „Pof. Corr.“-nak Budapestről jelentik — ápril havában enquete fog egybe-hivatni.

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tárczája.

(Márczius 27.)

Budapesti levél.

(Szerkesztő kalandornó. — Egy márczius 26. Gyúlkosági kísérlete.)

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —

Budapest, márczius 25.

Most az egyszer nem lesz konvenzió-nális és Szerkesztő ur igazat fog adni nekem, ha öndicsékvés nélkül elmondom, hogy érdekes, nagyon érdekes lesznek.

Különb is nekem semmi rézsem nincsen abban, hogy két olyan érdekes dologról beszél a magyar főváros, a melyek elrendelhatatlanul hatnak és az ember idegeit sajátos bizsergés veszi körül azok hallatára. Mondom, nekem nincs rézsem benne, a az események maguknak követelnek minden figyelmet, főleg a második esetben. Az első eset híre egy nagy napi lapunk szerkesztőségéből terjedt el, hol Sembery István, a volt országgyűlési képviselőt s nagybirtokost igen jól ismerik, de nem kevésbé ismerik Budapestben is, hol általános szenzációst keltett a hír, hogy Sembery ódes atyjának: Sembery Imrénének gondnok s á g a l a helyezését kéri az ipolyági törvényeszkénél.

Az öreg Sembery — tudvalevőleg — végi; küzdött a szabadságharcot. Az igazi hősek egyike volt. Ezelőtt mintegy tíz évvel visszavonult, zajtalan életet élt felső-szandi birtokán. Az öreg honvéd serényen gazgálkodott, fukaron takarékoskodott, napról-napra gyarapita nagy vagyonát. Egyetlen fián kívül, a kibez nagy szeretettel ragaszkodott, alig érintkezett valakivel az öreg Sembery, a kit Hontmegyében nem is említették másképp csak: „A szudi remete“ néven.

1880. után nagyon megváltozott az egyszerű élet. A szudi remetelakban megjelent a regényhősnő, az intrikus, a ki rövid idő alatt fölforgatta a régi rendet, kezébe

vette a kormánygyűlőt, apa és fia közé a vizslát konkolált bintette s addig nem nyugodott, míg a név és vagyon urnójévé nem lett. M e i s z e l Irén, ez a regényes kalandornó neve, egyik fővárosi napilap kihirdetési utján, mint háztartónő került évi négyezer forint fizetéssel a szudi kastélyba. Magas, dölceg alak volt, ruganyos járással; arca tude és tetszetős, szeme fényes, hangja kellemes volt. S ez a csinos, művelt, alig 30 esztendő teremtés rászánta magát, hogy négyezer forint bérért ápolja, gondozója lesz egy zsámiba, megtört aggyastjának, a ki egyiránt fukarkodik pénzzel és jó szóval, kinek semmit se lehet kedvére tenni. De a gazdaszasszony megoldotta ezt a nehéz feladatot, nem csak háztartónője lett az öreg honvédnek, hanem belepota magát a szívóba, meggyúrta, megpuhította Sembery Imrét s a az alig harminczéves asszony anyja lett a gyermekké vált aggyastjának! gondolta, beczte s forró piros ajkával osokolta le a gondot homlokáról. A nagy szeretetnek meg is lett a foganatja: az élelmes háztartónő rövid időn alaposan megváltoztatta a háztartást. A szudi remetelak fűsvény lakója fénytűz, tékozló lett s a kastély urnója, a gazdaszasszony hercegi életet élt. A belső cselédséget megháromszorozta a szép háztartónő, négyes fogaton járt, nyáron át fűrdözött, minden hónapban Budapestre rándult szórakozni, szóval a jelenléti fényesség tette.

De aggasztotta a gazdaszasszonyt a jövője. Mi lesz belőle, ha a nyolczvanon jóval túlhaladt öreg meghal? — A fényes tehetősegi gazdaszasszony jövője biztosításra tehát aggyafurt terret fűzött ki. Fogott valahogy egy jólékű katonatisztet s ezt mint kérti vezette be a szudi kastélyba. Azután egy jól megválasztott pillanatban az öreg Sembery nyakába borult s sírva panasolta, hogy el kell hagynia forrón szeretett drága jóltevőjét, mert a jövőbe hangos parancsszóval követeli, de vigasztalásul nyomban hozzátette, hogy holtáig ápolná, seha el nem hagyja, ha kellő

módon gondoskodik róla. A mélyen megindult aggyastján sietett a gondoskodással s gazdaszasszonyra iratta a selymeszi háza jövedelmét, mely évenként 1500 forintot tesz ki, a mely fizetés egy nagy igényű gazdaszasszonynak is unos-untig elég.

Meiszel Irén azonban nem érte be e csekélységgel, neki az egész óriás vagyon kellett. Első terve tehát az volt, hogy Sembery Istvánul elvéteti magát. Meg is tette az előmunkálatokat, nem törődve azzal, hogy Sembery Istvánnak van felesége; a házasság utóvégre felbontható. Nagyobb és leküzdhetetlen akadály volt, hogy Sembery István szerette nejét és még ha nőlen lett volna, se vezetni oltarhoz atyjának névleges szeretőjét. A háztartónő a kudarcz nem hozta zavarba, új tervet készített s nagy szívósággal keresztül is vitte. Először elidőgenitette a szeretőt apa szívét szeretett gyermekétől. Apránként osepeltette az ellenszenv mérgét az ősz apa szívóba, mindennap új meg új vádakkal, rágalmakkal támadta a gyantulan fiút s pár évi titkos akna-munka után sikere lett szakadatlan buzgalmának, teljessé lett a szakadás apa és gyermek között.

Eközben a nagy vagyon megkaparításán is fáradozott a jólékű ápolónő. Kifürkészte valahogy, hogy Sembery Istvánnak még legénykorából van egy természetes gyermeke, a kirel az apa, bár maga is súlyos anyagi gondokkal küzdött, lelkiismeretesen és hűségesen gondoskodott. Ezt az ártatlan gyermeket, Horváth Istvánul választotta eszközzé a furfangos asszony s elvitte Sembery Imre, a nagyatyja házához. Az ifjabb Sembery hamar megtudta, hogy törvénytelen gyermeke atyja házához került s rosszat gyanitva sietett kijelenteni, hogy atyja kívánására kész gyermekét törvényesíteni. Sembery Imre megnyugtatta fiát, megírta neki, hogy teljesen felesleges az örökbe fogadás, s azután titokban, a gazdaszasszony unszolására, örökbe fogadást szerződést kötött, mely az igazságügyminiszter jóváhagyásával ezeket rendel el: Horváth István felveszi a Sembery

nevet s örökös lesz a teljes nagy vagyonnak; nevelő anyjává és a vagyon gondnokává és kezelőjévé Meiszel Irén „urbölgy“ -et nevezi ki. Meiszel Irén, a ki a szerződés szavai szerint, kitűnően ért a vagyonkezeléshez, senkinek se számol le, senki tanácsát se tartozik figyelembe venni. Meiszel Irén átlandó lakása a szudi kastély legyen s abban ugvis vezesse a háztartást, mint eddig tette, azaz tarthat annyi cselédet, mint neki tetszik, négyes fogaton járhat, fűrdözhetik, kőjutatásokat tehet, s csupán toillettekre költben évenként 7000—10,000 forint, csak! ugvis mint eddig tette. Az ősi vagyon örököse pedig, Sembery István, a ki Sembery Imre törvényes és egyedüli leszármazója s a vagyonyból kitagadva nem vol és most ismered; nem kap semmit, fia nevelésébe semmiképp be nem foghat, vagyonát nem kezelheti, sőt a kezelést nem is ellenőrizheti, hanem ha akarja, koldus bottal kezében keresethi galmat a gazdaszasszonynál.

Meiszel Irén azonban még ennyivel se érte be, hanem azzal tételezte be működését, hogy miután a fiut nem kaphatta meg, elvettette magát az apával. A harmincz éves, csinos asszony oltár előtt törvényes hitvesse lett gazdaszasszony, a 84 éves, megtört, tehetetlen, második csecsemő korát élő aggyastjának.

A szakadás atya és fia között ezal teljes lett s mikor még Sembery Imre a most már feleség oztmet viselő gazdaszasszony biztatására, csupán ellenséges indulatból, minden alap nélkül büntügyi feljelentést tett fia ellen tolvajságról és rablóbanda szervezése miatt, akkor kicsodult a telt pohár és Sembery István beadtá keresetlevélét az ipolyági törvényeszkékhez, kérév Sembery Imrénének közölése és gyengeelműség miatt gondnokság alá helyezését.

Az ipolyági törvényeszkék a napokban határoz ez érdekes ügyben, melynek kiváló jogi háttére is van. Kérdéses ugyanis, volt-e Sembery Imrénének joga a kiskoru Horváth István örökbe fogadni? Az osztrák tör-

vények szerint ugyanis szülőnek vagy nagyszülőnek nem áll jogukban törvénytelen leszármazójukat örökbe fogadni, hanem a dolog természeté szerint csupán törvényesen. Mások érdekes jogi kérdés az, hogy midőn valakinek törvényes leszármazója van, fogadhat-e örökbe általában? mert hisz az örök befogadásnak alapja éppen a leszármazó hiánya.

Budapest jogászai rendkívüli kíváncsisággal néznek ez ügy lefolyása elé, a nagy közönység azonban mégis egy másik eset felő fordul kíváncsiságával és daczára, hogy nagy néhány napja mult a történetnek, éppugy beszélnek arról, mintha csak tegnap történt volna.

A közönységet főleg az teszi csaknem idegessé, hogy a pikáns történetről a budapesti lapok egy szőnyi tudomást sem vettek. Hallgatott valamennyi és ig az „Arad Közlöny“ jut abba az eredeti helyzetbe, hogy egy fővárosi szenzációst dologról először és egyedül írhat.

A vidéken is nagyon sokan ismerik legalább hírből, az itteni nemzeti színház Loreley-haju művésznőjét, ki szépségében ugvis mint tehetségesen manapság alig-alig akad párjára az európai színpadokon.

A művésznő férje a P. család egyik nagyon ismert tagja s mint országgyűlési képviselő a tavaly hagyta oda Apponyi gróf pártját és legutóbb a család fejét olyan igazságtalanul s könnyelműen vádoló — muzemi-ügynben szerepelt. A mit a férj kissé kecsőn tudott meg, az a nemzeti színháznál már régebben meglehetősen nyílt titok volt: A szép asszonynak utvárlója akad, egyik fővárosi publicista és ismert színműró személyében, ki mint író és gavallér nagyban hasonlít Toldy Pistához. Különbben, mint nagyon korán nősült embernek már férjhez add leánya is van.

A szép széke asszony, a nemzeti színház sokat tápsolt Francillonja, s napokban lement Győrbe vendégszerzelpeli s mint a bir beszéli, vele utazott udvarlója is. De hu-

Rudolf trónörökös gyalogsági főfelügyelői állása. B é c s b ő l tudósítanak a következőkről: A hadsereg főfelügyelője, Albrecht főherceg tábornagy kezdeményezése folytán ujon rendszeresített gyalogsági főfelügyelői állás, kiváltéppel azonban Rudolf főherceg trónörökösnek gyalogsági főfelügyelővé történt kinevezése; a monarchia számos részéből róla érkezett tudósítások szerint, különösen a hadsereg minden rétegében a legürvendesebb hatást szülte. A gyalogsági főfelügyelő hatásköre teljesen önálló és független; a monarchia területén bármikor és bárhol bejelentés nélkül megjelenhet a gyalogsági csapatok megvizsgálására. Ezzel első sorban előreláthatólag az összes hadtestek egységesebb kiképzése fog elérni. A gyalogsági főfelügyelőnek alá vannak rendelve nemcsak az összes gyalogsági csapatok, hanem a katonai lövészkis- és hadapródnevelőintézetek is; ezen kívül a gyalogság összes fegyver, műszaki ügyekben döntő szavazattal bír; önként érhetőleg mérvadó befolyást gyakorol az összes kinevezésekre és előléptetésre a gyalogsapatoknál. Rudolf trónörökös, ki mellé hivatalvesztés a törzsi tanfolyam parancsnok, s a hadsereg lövészkisakolajának felügyelője, Hotz Frigyes vezérőrnagy s szolgálati tételre a 25. gyaloghadosztály eddigi vezérkari főnöke, Mayer Albert alezredes, valamint egy vagy két alantast tiszt fog beosztatni, már április kövén megkezdik rövid félbeszakításokkal több hónapra terjedő szemleutazását s valószínűleg legelőször is egy magyarországi hadtestet fog megtekinteni. A 25. gyaloghadosztály parancsnokává a 64. gyaloghadosztály budapesti parancsnoka, Christianovic vezérőrnagy nevezetett ki.

Külföld.

Rudolf trónörökös Berlinben való időzése ott igen jó hatást tett, mert az osztrák-magyar dynastiának és az osztrák-magyar népek ez az utabban nyilvánított részvéte azt bizonyítja, hogy Németországban a trón változását Németország és Ausztria-Magyarország viszonyára vonatkozólag változást nem idézett elő. A béke fenntartásának biztosítékul tekintik azt a körülményt, hogy Vilmos trónörökös s Rudolf trónörökös személyes benső baráti viszonyban vannak egymással s ezt a saját teljes megelégedéssel konstataja. Berlinben azt tartják, hogy Rudolf trónörökös ismét csak baráti érzelmeivel távoztatott s emez érzelmei soha sem nyilvánultak színtében mint a trónörökös utóbbi Berlinben való időzése alkalmával.

Orosz hadi készülődések. Pétervárról jelentik: "Harosi zajotok nem ijeszt meg minket" írja Bécsre hivatkozva, több orosz lap, "mi nyugodtan maradunk s Vilmos császár halálát sem használjuk fel a bolgár kérdés megoldásának siettetésére!" Az orosz mérvadó körök e fellegását azonban nem helyesli valamennyi orosz lap. Így például a "Novosztij" igen alkalmassá tartja a pillanatot arra, hogy Oroszország flotta demonstrációjával siettesse a bolgár kérdést megoldását, más öt lap kontráz neki, hangsúlyozva, hogy a mostani orosz-német ba-

rátság később megváltozhatik. Oroszországnak most kellene az alkalmat felhasználni. A "Wossische Ztg." értesülése szerint, Szebasztopolban tíz ezer orosz katonát utasítottak, hogy legyen készen az elutazásra. Nem tudni, vajon katonák a Kaukázusba vagy pedig Bulgáriába fognak-e menni. Varsóból tudatják, hogy az ottani vasgyárak, melyek már egész télen dolgoztak a hadsereg részére, újabban ismét nagy számú elem- és lövészállító koosikra kaptak megrendelést.

Legújabb posta.

A Hohencollern-család pusztulása. Berlinből közlik a következő megdöbbentő sorokat: A Frigyes császár gégeje helyi kórallapotának javulását már néhány nap óta figyelemmel kísérte Mackenzie. Ez ép oly feltűnő és csodálatos tünetem, mint egyáltalán jóléte, mely azóta jelentékeny haladást tett, mióta a császár Charlottenburgba jött. Mackenzie abból magyarázza ezt, hogy a hazai levegő, amelyben a császár életének legnagyobb részét töltötte, legjobb neki és a megbetegült légzőszerveket legkevésbé támadja meg. Ez az észlelés hozzájárulhat ahoz, hogy a császár nem fog Wjesbadenbe menni, hanem itt marad s a melegebb idő beálltával potsdami palotájába költözik. Hangját természetesen nem nyeri vissza oly hamar, a mint remélték. A császár beszél ugyan, de halkán és kevéssé érthetően, mivel a magánhangzókat nem, csak a mássalhangzókat bírja kiejteni, s melyeket keményen és érdesen mond ki. Csak Mackenzie és a császárné képesek őt megérteni, annak dacára, hogy érthetetlenül mondja ki az egyes szavakat. Más személyekkel írásban beszél.

A papírselepek, melyekre közleményeit írja, nagyon kerestek s emlékképpen őrzik. Mióta azonban ezt megtudta a császár, kezében tartja a cédulákat s úgy olvastatja el azokkal, a kiket fogad, azután összetépi a papírosokat.

A fejedelmi személyek, a kik Vilmos császár temetésére jöttek s meglátogatták Frigyes császárt, örömet szereztek ugyan neki, mert fél év óta már csak igen szűk körű társaságban időzhetett, de egyszersmind izgatottságot is okoztak. A császárnak csak Maackenziehez van bizalma és minden olyan nem orvosi ügyben is tanácsát kéri, mely a császárt illeti. Egyáltalában a császárné igen nagy tevékenységet fejt ki és minden kormány-ügyben kiváló részt tulajdonítanak neki.

Hanem közte és a Vilmos trónörökös közt határozott törésre került a dolog mivel a császárné meg van győződve, hogy ez türelmetlenül várja a tyja halálát és a mag a kormányra jutását.

A mint hírlik, Mackenzie mintegy fél évre teszi a császár életének valószínű tartamát, ha kedvezőtlen körülmények nem állanak be. De Vilmos trónörökös miatt is igen aggodnak,

mert fülbaja állítólag veszedelmes. El vannak keszülve arra, hogy sem az atya, sem fia nem fognak sokáig uralkodhatni. — Forulatl a bolgár kérdésben. Szófiából távirjuk, hogy a vasárnapi tartott miniszter-tanácsban először vett részt Konstantinápolyból való hazatérése óta Stoiłow. Közlése ama kedvező benyomások felől, melyeket a török államférfiakkal való érintkezés közben nyert, felbátorítot és megnyugtatólag hatottak. A porta legutóbbi jegyzéke ismét szóba jött a miniszter-tanácsban s végleg elhatározták, hogy a jegyzékre nem válnak az. A kormánykörökben a helyzetet Bulgáriára nézve javultnak, kedvezőbbnek s a nyugalmat az országban biztosítottak tekintik. Pénzügyi tekintetben azonban bizonyos nehézségek nem tagadhatók. Stoiłow arra nézve is kérdezte a nagyszéket, hogy mely események bolgár fejedelmjelöltet volnának hajlandók a nagybirtok megvásárlására. Erre nézve azonban Stoiłow semmi bizonyosat sem tudhatott meg, mert a nagyszék azt mondta neki, hogy nem a porta dolga jelöltet nevezni a bolgár trónra.

Távirat.

Wilson felmentve. — Páris, március 26. (Az "Aradi Közlöny" eredeti távirata.) A fellebbviteli bíróság a Wilson ügyben a fenylő rendőri törvények itéletét megremisítette és Wilsont felmentette. Többi vádlottak szintén felmentettek.

Pulszkyné-Márkus Emilia öngyilkossági kísérlete. — Budapest, március 26. (Az "Aradi Közlöny" eredeti távirata.) Pulszkyné-Márkus Emilia a nemzeti színház művésznője, tegnapelőtt mérget vett be, állapota súlyos volt, de ma már javulás útján van. (E szenzációs sürgöny megértése végett utunk lapunk mai első tárcájára, hol vonatkozóan el van mondva a művésznő drámájának oka, s a hol művésznő férjén kívül nincs megjegyezve névvel íj. A bráuyi Kornél orsz. képviselő. A szerk.)

Bou langer vége. — Páris, márc. 26. (Az "Aradi Közlöny" eredeti távirata.) Hírlik, hogy a haditanács Boulangerre nézve kedvezőtlen határozatot hozott.

Bismarck és az orosz czár. — Pétervár, márc. 26. (Az "Aradi Közlöny" eredeti távirata.) Bismarck herceg államtitkárát a czár a Newski-rendőjellel tüntette ki.

Az "ARADI KOZLONY" (Megjelen minden nap.) Előfizetési feltételei. Helyben házhoz hordva: Egy évre 12 frt — kr Fél évre 6 " — " Negyed évre 3 " — " Egy órára 1 " — "

Vidékre szétküldve: Egy évre 14 frt — kr Fél évre 7 " — " Negyed évre 3 " 50 " Egy órára 1 " 20 " Vidéki t. előfizetőinket kérjük, hogy az előfizetési díjakat mielőbb beküldjék a sziveskedjenek, hogy a lap pontos expedicióját fennakadás nélkül teljesíthessük. Az "Aradi Közlöny" kiadóhivatala.

NAPTÁR. Március 26. Hétfő. Rom. cath. napt.: Manó vt Prot. naptár: Manó, Jenő. Görög orosz naptár: (március 14.) Ben. Sándor. Nap két óra 50 perczkor. Nap nyugozik 6 óra 20 perczkor. — A Kölcsey könyvtár: kedden és szombaton délután 3-4 óráig és pénteken délután 11-12 óra közt használható.

HIREK.

Arad és vidéke.

Április 1-től új előfizetést nyitunk lapunkra. Az előfizetési feltételek lapunk homlokán olvashatók. Kérjük t. vidéki előfizetőinket az előfizetési díjak mielőbbi szives beküldésére.

A Békésmegyei árvizről hovátközött írják f. hó 24-ki kelettel Békés-Csabáról: Békésmegyében a helyzet ma már sokkal megnyugtatóbb. A hármak Körös gyors apadásnak indult s a szélvihar, mely négy napon át folyton fenyegette a tölteseket, megszűnt.

A vármegye három nagy városa megmenekült a végős pusztulástól. De a munka még mindig tart, álmátlanógtól halvány arcok, parancsosztoztatástól rekedt hangok mindenfelé. A városokba visszaterőben a régi csend. Csaba is fellélekzik. Szegedi hajósok járnak itt tanyáról tanyára s mentik onnan a gabonát, jószágot. A tájék pedig olyan, mint négy nappal ezelőtt, a szabadulási napja hasonló a legveszedelmesebb órákhoz. Akkor is, most is hunczolkodnak mindenfelé. Tutajon, csónakon, kocsin. A szekerek kerékagyig, a lovak szügyig bent a vízben, a saroglyában tulipános láda, asszony, cselédék bent a szekeren. Páradt ténh gázol a kocsi után. Hanem akkor szomorú menekülők voltak azok, a kik most vigan visszatérők. A szabadulás e pillanataiban kism gondol arra, hogy hatvan ezer hold föld maradt itt iszapos parlagon az idén. Mivel, hogyan teleinek majd ki? Pedig ez a napos, aranyos idő, a csolnak az cevekő egyhangú esapása, a habos éggel összefolyó láthatár mind arra készíti az embert, hogy kontempláljon. Különösen, ha nem volt fenlennie itt olyasmik, a mi édes, övé. Tornyyok csillognak mindenfelé. Lábas jószág itt ott mar kiverve valami fél víz, fél víz tisztás felére. A csorda vidáman tur ezekben a pocotákban, melyek vérvörösek, hogy a nap lefelé hanyatlik. Csupa festőnek való tájkép ez a különös világ, mely most megszűnöl csakugyan olyan, mint a milyent a délibab hazudik itt nyáron: vízben tükröződő falvak, tornyostól, malmostól.

Békésről ugyanazon napról írják: A veszély szűnőben van, de csak Békésben, mert a megyében terjed folyton, most pedig Mező-Berényt, holnap estére pedig Tarcsán lesz az árvíz. Összesen elöntött eddigélé akkora terület, mely egy két nap alatt kikerekedik 100.000 holdnyivá. Irtozatos az a víz, mely most Békés, Csaba,

Aradmegye zárszámadási. Aradmegye 1887. évi zárszámadásait az állandó választmány tegnap tartott ülésében tárgyalta és vizsgálta át a megye házi pénztára, valamint a vármegye tulajdonát képező vagy kezelesse alatt álló alapok és alapítványok kezelesse felől beszedeltített számadásokat. E számadások a törvény értelmében az állandó választmány határozati javaslatával együtt f. évi ápril 1-től 15-ig a megyei levéltárban közzételemre tétetnek ki, hol azokat minden megyei adózó megtekintheti s netalán észrevételeit benyújthatja. A számadások mérlege felől legközelebb részletes áttekintést fog közölni.

Ifj. Ormos Zsigmond Temesmegye alispánja vasárnap este Aradra érkezett a több napon át itt és a szomszéd Uj-Adarodon fog időzni. Jövetelének ezáltal az új-arádi sorozójárásban eszközöndő újonczállítás képezi, hol a bizottság működését mint elnök vezetni fogja.

Az aradi szinigyi bizottság tegnap délután 3 órakor Fábrián László főispán elnöksége alatt ülést tartott, melyen Keresztényi szinigyzató azon kérelmével, hogy letett biztosítéka utalványoztassék ki, hely adottot, azonban azon kérelmével, hogy a szinigyi felszerelések már most vételessenek át tőle elutasított, miután azokat még 5-6 hétig használni fogja. — A város kerestegylet által ápril 7. 8. és 9 én rendezendő előadásokra a tavalyi hasonló előadások megfelelő helytartólemelések engedélyeztetek. Végül a társulat egy betegben fekvő tagjának segély szavazatát meg.

Ajándék a "Kölcsey-Egyesület" részére. Temesvármegye főispánja Ormos Zsigmond ur következő értékes műveivel gazdagította fentebbi egyesület könyvtárát: 1. Banya sziklája. — Pátra Babi — korrajz, 2 kötet; 2. Adatok a művészet történetéhez. 3. Utazási emlékek, 6 kötet. 4. Tóth művészeti szempontból. 5. A Székelyek ez-ország és a szobrászat realizmusa. 6. Urbinoi Santi Rafael. 7. Giorgione Barbaraella di Castelfranco. 8. Történet régészeti kirándulás Palánkára és Rómára. 9. Megnyitó beszéd 1848. 10. Die Alterthümer von Viminacius, 11. Pompéji ronjsai. 12. Ormos Zsigmond műgyűjteményének Catalogusa. 13. Kirándulás Rómába. 14. Arpadkori művelődésünk története. 15. Előki megnyitó és zárbeszéd 1886. 16. Praecidial Erőfnunge und Schlußrede 18-6. 17. Visszaemlékezés I. Veleuce. 18. Rückenerungen I. Venedig. 19. Visszaemlékezés II. Kupeczki János. 20. Ormos Zsigmond emlékkönyve 1883. 21. Ormos Zsigmond főispán 70 évi születésnapjára emléke 1883. 22. Zur Erinnerung stb. 1883. — Mindezen becses ajánldékokért a "Kölcsey-Egyesület" elnöksége helyen is köszönetet mond.

Megürit körörségi állás. Zacharias István dr. teruoarvi járási orvos ez állásáról lemondott. Ez ekap megürit orvosi állásra Aradmegye alispánja pályázatot hirdet, melynek értelmében az orvosudori oklevéllel és két évi gyakorlatot igazoló bizonyítvánnyal felszerelt pályázati kérvények ápril 15-ig a vármegye főispánjához nyújthatók be. — Az aradi és aradvideki tisztviselői kör március 25-dikén tartatni szándékozt

caapat bretoni és francia polgárör idézte elő, kik a néhány porozló között haladó elíteltet követtek azon hely felé, hol a kivégzésnek vége kellett menni. Az ismeretlen felemelő fejét és oda nézett.

Frollo, mert valóban ő volt, bátran haladt a katonák közt és néha-néha elmosolyodott tőre a nép szidalmát. Csak pár lépés választotta el a haláltól; a bitófa már fel volt állítva a Champ-Jaquet közepén. Ott állott már a bakó és várta az áldozatot; de az elítelt arozán még sem látszott akár a legcsekélyebb sápadtság sem. Azt lehetett volna mondani, hogy közönyös maradt a rémes előkészületek láttára.

A borzadtó menet azonban megérkezett a tőre és Frollo éppen azon haz magaslalára ért, melyhez az ismeretlen támaszkodott, itt midőn idáig jutott, egy perozig habozott és megállott. Azután elmerült tekintete a mozgó néphullámon és utójára a titokzatos nézőn akadt meg. Csak egy villanás volt, a miut a két férfi az egyetértés észrevételén jelét váltotta. A menet azonnal folytató utját, az emberáradat becsapódott utána és a bakó hozzá fogott végzetes előkészüldéséhez.

Megkíméltük olvasóinkat az ezután történtek részleteitől, itt érdekesebb tények követelik meg helytük.

Azon perczben, midőn a kisérét folytatá utját és minden tekintet, embertelen kiváncsiságot élesítve, sóvárogva fordult a kivégzés helyére, az idegen egyszerűen csak észre, mint nehezedik vállára egy kis kéz, és női hangot hallott fülébe sütozni.

Előnk visszafordult. — Mitha! — kiáltott fel, megismerve az asszonyt, ki hozzá beszélt. — En magam vagyok méltóságos uram, — viszonzá a cigánynő, — nem számítot rá, hogy velem találkozik? — Számítottam, de nem reméltem. — Tehát kételkedik készségemben? — Kétkedem mindenben! — Azonban ez órában, midőn önnel beszélék, újra fényes jelét adom odaadásomnak! — Hogy értem ezt? — Nemde Frollo veszte van? — Kétségkivül. — Es ön nem volt képes őt megszábadítani. — Csak a halálát jöhettem megnézni.

Ragyogó mosoly vonult el Mitha arczán.

— Nos hát! méltóságos ur — felelt büszkén, emelt fővel, — én többet tudok ennél!

— Magyarazd ki magad, — Csak nyoloz napja, hogy Rennesben vagyok. Frollo sorsát három nap óta ismerem és megie, biztoson arról, hogy inasa nem fog meghalni.

— De minő eszközök által? — Figyeljen reám!

Alig végzte Mitha beszédét, a vársik minden pontján különös mozgás támadt. A porozlóak, az összerokult kiváncsiak tömege és a bakó szemmi által sem zavarható hidegvérűséggel kezdték meg utolsó előkészületeiket.

A bitófa egyik karjára létra volt felállítva, az akasztófa most egy vette ki magát a két ég háttéréből, mint valami utaló csontváz. Előre léptettek az elíteltet. A szerencsétlen az előkészületek láttára csak mosogolt: gunyt üzött a halálból!

Szomorú egy halál mégis. Meghalni, a nélkül, hogy eajánlatot hagyjon hátra, a nélkül, hogy bár egy barátságos kezet szoríthatna és nem bíva egy más életben a szon tull. Meghalni imúdság nélkül.

A bakó Frollohoz közeledett, feléltette a létrára, nyakára illeszté a kötelet, és a nagy trbe hajlítá, jól figyelve arra, hogy erősen támaszsa két lábát a vállaira.

E pillanatban úgy látszott, a jelenet egészen más külsőt öltött magára; a borzadtály kiáltása hangzott fel a tömegeből és minden sor ember egyszerre emelkedett fel, az erőszak és rendtelenség érzése által zaklatva.

Mindenfelől kiáltások és hallatlan átkozódások, ijesztő zúrvazar támadt. Hol férfiak hol asszonyok, gyermekek és agasztányok, katonák és porozlóak vagyútk össze a nélkül, hogy e zúrvazarnak valódi okát tudták volna.

Az elborzadt nézők itörzva futottak szét minden irányban, minden kínálózó kijáratot felhasználva. A rendtelenséget még az is emelö, hogy a téren sok embert megtörtak le vagy hogy az utcákba nehányat összezúztak. Csak az bírálhatná meg a vad kegyetlenséget és fokát, melyet egy fenyegető veszély idéz elő, a ki mar sokszor vegyült ilyenkor

szonnyeg óra mulva már Győrbe volt a férj is?

"A többit aztan sejtjeni lehet. Párba lett a legközelebbi fejleménye a kalandnak és a férj is, az irigyelt hódító is megsebesültek.

Es az excentrikus, ideges kedélyű szép asszony úgy találta, hogy ő a történet után alig térhet vissza Budapestre és egy kétségbeesett pillanatban a Dunába vetette magát. A részletet nagyon titkolják, de elég szerencse azt tudni, hogy a katasztrófa elmaradt és a magát oly szerencsétlennnek érzett asszonyt megmentették az életnek és a művészetnek, mely olyan óriási kárát vallanra, ha a rettenetes szándék megvalósult volna.

A férj zavarban van nevével, a közönség pedig első kedvenczével.

De a legnagyobb és komoly bosszúság a nemzeti színház érdemes igazgatóját érinti, a ki rendkívül kényes a vezetése alatt álló mintázat nótájainak magánéletben felmerülő botlásaira.

Ez különben is már a második eset rövid pár év alatt. Az első nagyon tragikus véget ért s a mint emlékeztünk, akkor az udvarló nevének halála volt a botrány váltásága.

Most azonban lehet, hogy az esetnek csupán az lesz a különössége, hogy mi, fővárosi újságírók — kollegialitásból hallgattunk arról.

Fővárosi Reporter.

A CZIGÁNY-LEÁNY.

(23. folyt.) (Francia regény.) — "Aradi Közlöny" számára fordította: — br. WATTMANN Philo. MASODIK RESZ. I. FEJEZET. Egyszerre zajos kiáltás támadt a megmérhellen tömegeb, és az egész sörpredék előre sietett, mint a degadó tenger, jajgatásba és örüti kiáltásokba törve ki. A larmát egy

BUDAPESTI TŐZSDE.

Március 23-án.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru		Pénz	Áru
M. kir. aranyj. adóment. 48 . . .	96 90	97 30	Magy. orsz. bank részvény-társaság	272 26	278 76	Pesti közti vaspálya	390	392
M. v. papíradék adóment. 58	83 10	83 40	Oszt. hitelintézet	870	876	Pesti közti vasp. élvezet-jegyek	360	210
M. vasuti köl. 120 frt o. é. (300 fr.) 58	149	150	Budapesti III. ker. takarék	8155	66	Budapesti III. ker. takarék	396	478
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	149	150	I. magyar bank	680	682	Nrszagos központi	629	7400
M. 1869. kel. v. á. kötv. (els.) adóment. 58	95 50	96 50	Pesti keresk. bank	200	205	Pesti hazai első	029	468
M. 1873. kel. ár. v. ezb. (els.) adóment. 58	123 50	123 10	Bécsi bizt. társulat	198	200	Egyesült Budapest fővárosi takp.	7300	93
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 58	112 25	113	Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	2820	2830	Magyar ált. takarék, részvény	465	152
M. kir. nyereség-kölcsön 100 frt	123	128 50	Első magy. általános bizt. társ.	68	69	Alagut	92	152
Tiszai és szegedi kölcsön 48 . . .	122 50	123	Fonciere pesti bizt. társ.	208	210	Általános waggon kölcs. társaság	150	65
M. k. földtm. kötvények 58	103	104	Magyar-francia bizt. társ.	190	800	„Franklin“-társulat	63	197
M. k. földtm. kötvények 1867. zárad. 58	103 50	104 50	Pannonia viszb. társ.	428	436	Ganz és társa vasón. és gépgyár	192	760
M. k. földtm. kötvények temesi 58	103 50	104 50	Concordia malom	950	670	Geschwindt-féle szeszgyár	755	340
M. k. földtm. kötvények horvátors. 58	103 50	104 50	Első budapesti malom	220	221	Gyapjum. és biz. I. magyar	339	205
M. k. földtm. kötvények erdélyi 58	97	99	Erzsébeti malom	510	506	Keresk. építlete	260	528
Szőlődezmavált kötv. (100 frt) 58	100	101	Hengermalom	233	236	Könyvnyomda „Athenaeum“	700	1150
Pest város kölcsöne 1870. évből 68	106 50	107 50	Lutza malom	348	360	„Pesti“	1120	224
„ 1871. évből 68	107 50	108 50	Molnárak és sütők malma	730	740	Köszönb. és téglagy. (Drasche)	213	366
Budapesti fty. 1880. kölcsöne 68	102	104 50	Pannonia malom	110	—	Nemzetközi waggon-kölcsön-részv. társaság	63	—
Budapesti bankgyes. részvén.	104	102 50	Viktoria malom	173	174	Pesti építő-társaság	93	6627
Magy. ált. hitelbank	274 25	274 40	„Adria“ m. tengeri hajóz. részv. t.	170	172	Rimamurány-salgótarj. vasutvrt.	155	3054
Magy. jelz. hitl. II. kib. in. elismv.	127 25	127 70	Alföld-fihmei vasút 58	160	161	Salgótarjani közönb.	140	6979
Magy. lez. és pénzváltó	86 75	82	Bátaszék domb.-zakany vasút 58	177	178	Schlick-féle vasó. és gépgyár	740	466
			Déli vasút 58	749	141	Schliok-féle vasó. és gépgy. II. kib	287	673
			Eszakkeleti vasút 58	160	161	Serfőzde első magyar	109	660
			Erdélyi vasút 58	166	166 30	Sertézhizlak	102	—
			Győr-sopron-ebenfurti vasút 58	226 50	226	Sósönti kőánya	160	674
			Kassa-oderbergi vasút 48	—	—	Spodium- és osontlitzgyár	225	230
			Magyar galicizai vasút 38	—	—	Szálloda-részvénnytársaság	103 50	104
			M. ny. v. (sz.-győr-giaczi vasút 38)	—	—	Tégla- és mészegető ujlaki	—	—
			Oszt. all.-vasút 38	—	—	Totok dohányrészvény	—	—
			Pécs-barcsi vasút 38	—	—	Gőztéglagyár kőányai szelv. nélkül, M. jelz.-bank ny. kölcsönköt. 4 sz.	—	—
			Tiszavidéki vasút 38	—	—			
			Oszt. dunagőzhajózási társ. 38	339	342			

Záloglevelek.		Pénz	Áru
M. földhitelint. papírtérték 58	101	101 60	
„ „ „ „ 48	100	100 63	
„ „ „ „ 48	94 50	94 74	
„ „ arany v. ezüst 58	130 50	— 43	
„ jelzálogbank 58	102 75	103	
„ „ „ „ 58	101	103 64	
Kisbirt. orsz. földh.-int. 58	102 40	101 34	
Oszt.-magyar bank o. é. 58	100 20	102 32	
„ „ „ „ 48	99 20	202 26	
„ „ „ „ 48	99	38	
Pesti keresk. bank 68	102	40 64	
„ „ „ „ 58	101	—	
„ „ „ „ 58	101	— 66	
Albina tak. és hitelint. 68	101	760 64	

Elsőbbségek.		Pénz	Áru
Budapesti lánchíd 58	104	604 66	
Loyd- és tőzsde-épület 68	99 50	603 79	
M. sz. k. orsz. vörös-kereszt sorj.	11 52	840	
Oszt. vörös-kereszt-egylot	17 24	143 46	

Pénzmekek.		Pénz	Áru
Cs.-kir. arany (vert)	5 94	673 37	
Cs.-kir. arany (kör)	5 94	46 60	
Oszt. magyar 8 frtos arany	10 02	236 90	
20 fraokos arany	10 02	644	
Oszt. és magyar ezüst	—	407	
Német. birod. bankj. vagy ezekkel egyenért. bankj. (100 márkért)	62 24	600 46	
Ném. bankp. 100 ném. bir. márkért	62 30	—	
Amsterdam 100 hollandi frtért	105	54 60	
Páris 100 frankért	50 14	50 64	
Svájci pénzücsök 100 frankért	50 10	760 76	
London 10 font sterlingért	126 70	760 34	

HIRDETÉSEK:

„Aradi Polgári Takarékpénztár.“
T. cz.
Ezennel van szerencsénk közhírré tenni, hogy az

„Aradi Polgári Takarékpénztár“

a t. Minorita-atyák palotájában földszint

működését f. évi március hó 15-én megkezdette.

Üzletköre felöleli a pénzügyi intézetek rendes működési körét, nevezetesen kölcsönket ad:

1. Értékpapírokra és sorsjegyekre, az Aradváros, megye, valamint a szomszéd megyebeli intézetek részvényeire jutányos feltételek mellett.
2. Az aradi telekjegyzőkönyvben nyilvántartott ingatlanokra.
3. Leszámitolt váltókat 6—7%^o-ig terjedő kamattal mellett.

Pénzbetételekért fizet
90 napi felmondásra 5%^o-ot, — 30 napi felmondásra 4%^o-ot.

Pénzbetételi visszafizetések a takarékpénztáraknál divó szokás szerint, tekintet nélkül a kikötött felmondásra, előbb is teljesítetnek.

Arad, 1883. március 19.

Az aradi polgári takarékpénztár igazgatósága.

Urasági szolgálta,

ki kitűnő bizonyítványokkal bír

konvencziós fizetésre

vidékre óhajtna elszegődni.

Bővebb felvilágosítás kapható e lap szerkesztőségében.

■ ■ ■ ■ ■

■ Maresch Gyulánál Aradon!

■ Maresch Gyulánál Aradon!

■ Maresch Gyulánál Aradon!

■ Maresch Gyulánál Aradon!

■ Maresch Gyulánál Aradon!

■ Maresch Gyulánál Aradon!

■ ■ ■ ■ ■

Gyors és biztos segély gyomor bajok és azok következményei ellen.

Az egészség fenntartására a nedvek a egyszerű mind a vérnek is tisztítása s tisztántartására s a legjobb emésztés előmozdítására a legjobb s leg-hathatóbb szer a már évek óta ismeretes köz-kedvelt

Dr. Rosa-féle életbalsam.

Ez a leghasznosabb s a legerősebb gyógyszer a leggyógyhatásosabb gyógyszerekből a legnagyobb gondtal készítve, teljesen megbízhatóan a legjobbnak bizonyult be-mindennemű emésztési bántalmaknál, gyomorgöröcsél-étvágyhiány, savanyu felbőgés, torlódás, arany-eres bántalmak stb. stb.-nél. Ezen kitűnő hatás-nál fogva tehát ez máris a legjobbnak bizonyult s a legbiztosabb házi gyógyszerre vált. Egy nagy üveggel 1 frt, egy kis üveggel 50 kr.

Több ezer elismerő s dicsőítőirat van kitéve szives be-tekintés végett.

Óvás! Hamisítások kiküldése végett mindenkit figyel-meztetek, hogy az én valódi s az eredeti utasítás szerint készített, dr. Rosa-féle életbalsamot mindig a palacsinták mellé papírra van o-magolva, mely a hozzájáról a kö-vetkező felirattal van ellátva: Dr. Rosa-féle életbalsam Fragner Gyógyszertárától s fekete sashoz Frágában 205 III. szám. né-met, cseh és francia nyelven, s melynek homlokzata az ide mellékelte törvényesen letetemenyeseit, védjeggyel van ellátva.

Fr. Rosa életbalsama valódi minőségben kapható a készítő fraktárban

Fragner B. gyógyszerárában „zum schwar-zen Adler“ PRAGA 205 III. sz. és Budapest Török József Gyógyszertárában, Török Sándor Opera Gyógyszertárában Andrássy-ut 29. sz., Budai Emlélt városi Gyógyszertár, városküzét. — Az osztrák-magyar birodalom valamennyi nagyobb Gyógyszertára raktáron tartja ezen élet-balsamot. — Ugyan-itt kapható még

Prágai egyetemes házi-kenőcs

ezzer meg ezer hálaírat által elismert biztos gyógy-szer mindennemű gyulladások, sebek és daganatok ellen. Biztos sikerrel alkalmazható a női mell-gyulladás, tej megrekedése és keményedése, a gyermekelválasztásánál; a genyedséknél, vérda-ganatoknál, genytfakadásoknál és pokolvarnál; kö-römdaganatnál s az ugyanevezett körömméregnél a kézen vagy lábón; keményedéseknél, duzzadá-soknál, mirigydaganatoknál, szalonnadagnál, holt-tetemnél stb. stb. Minkén gyulladás, daganat, ke-ményedés, duzzadás a legrövidebb idő alatt gyógy-íttatik, a hol azonban már a genykepződés beállott, a daganat a legrövidebb idő alatt fájda-lom nélkül felszívja és meggyógyítja lesz.

25 és 35 kros szelenczékben.

Óvás! Miatán a prágai egyetemes házi-kenőcs igen gyakran utánoz-tik, mindenki figyelemmel kell hogy az eredeti utasítás szer-int egyedül csak általam lesz elállítva. És pedig csak akkor valódi, ha a sárga fém-debor, melyben foglaltatik, vörös használati utasításba (9 nyelven nyomtatva) a két lemez papírra, mely az ide mellékelte védjeggyel van ellátva, becsomagolva.

Fül-balsam. A legkiválóbb és számos ki-szor ismeretes a nehéz hallás meggyógyítására s a tel-jesen elvesztett hallás visszacszerzésére.

Egy palacsintával 1 forint.
Kapható Aradon:

Földes Kelemen gyógyszerésznél.

Csak 16 krajczár.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

16 krajczáros

16 kr. Kockás szövetek. Csíkos szövetek. Voile mosókalmék. Cartonok. Festők. Battistok. **16 kr.** Oxford. Canavaszok. Chiffonok. Vászna. Törülközők

csak 16 krajczárért.

Ugyesint nagy választékban és nagy mennyiségben kaphatók: Asztalneműek, ágylakarok, paplanok, csipke, juttó és szövettűgöngyök, fntószönyegek, mindennemű vászna, chiffonok, törülközők, canavaszok, csinvatt, butorkalmék, vitorlavászna.

Továbbá legújabb lodenkalmék, beegék, kreppek, áttört, kockás, csíkos és mindennemű ruhaszövetek, fekete ternok, lúszterek.

Azonkívül női, férfi és gyermekcipők, férfikalapok. Vászna, battiszt, moll, selyem, fej- és zsebkendő.

Női-, férfi- és gyermekfőhárneműek nagy választékban és feltűnő olcsó áron kaphatók:

Kilényi Adolf

a kék golyóhoz

kézmű, rövid, norinbergi, fehérenemű és gyermekjáték üzletében Aradon, fősz. 20-ik szám, Arena-épület.

Csak 16 krajczár.

Árverési hirdetmény.

Az új-aradi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Vinga város házipénztára végrehajtónak Fönlakthy György fönlaki vég-rehajtást szenvedő elleni 240 frt tökévelés és já-ulékai iránti végrehajtási ügyében az új-aradi járásbí-róság területén lévő Fönlakon fekvő a fönlaki 389. sz. tjkvben A. I. 7 és + 1. sor 391, 634, 1259, 1512, 1754, 2194, 2740 és 651. h. r. sz. a felvett 371. öszv. sz. ház, udvar, kert, félkert, Urbéri állományi szán-tóföld és szőlőből álló ingatlanságra, és pedig az A. I. 1—7 alattiakra 1187. fel a + 1. alatti szőlőre pedig 380 frtba ezennel megállapított kikiáltási árban el-rendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi ápril hó 19-ik napján délelőtt 10 órakor Fönlak községházánál megál-lapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becs-árának 10%^o-át vagyis az A. I. 1—7 alattira 118 frt 70 krt és a + 1. alattira 38 frt o. é. készpénzbenvagy az 1888. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazság-ügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály-szerű elismervényt átsszolgáltatni.

Kelt Ujaradon, 1887. évi decz. hó 13-ik napján.
A kir. bíró, mint telekkönyvi hatóság.

Kovacs Béla
kir. aljbíró.